

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีจุดมุ่งหมายที่จะทดลองให้บริการข่าวสารทันสมัยแก่อาจารย์คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ใน 2 รูปแบบ คือ บริการถ่ายสำเนาหน้าสารบัญวารสารและสิ่งพิมพ์ใหม่ กับบริการสาระสังเขปหรือบทสรุปสารนิเทศใหม่เฉพาะเรื่อง และเพื่อศึกษาทัศนคติ และระดับความพึงพอใจของอาจารย์ที่มีต่อบริการทั้ง 2 รูปแบบทั้งในด้านการสอน การผลิตงานวิชาการและการบำบัดรักษา ตลอดจนศึกษาถึงความต้องการของอาจารย์ที่มีต่อบริการข่าวสารทันสมัยที่จัดให้บริการ

กำหนดกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่เกี่ยวข้องในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 149 คน จากบัญชีรายชื่ออาจารย์ที่ปฏิบัติงานในปีงบประมาณ 2532 โดยไม่รวมอาจารย์ที่อยู่ในระหว่างลาศึกษาต่อ ฝักอบรม หรือดูงาน ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างคิดเป็นร้อยละ 40 ของอาจารย์แต่ละภาควิชา โดยใช้วิธีจับฉลากจากรายชื่ออาจารย์ทั้งหมด ในแต่ละภาควิชา ได้กลุ่มตัวอย่างขนาด 58 คน

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองให้บริการไปแล้วประมาณ 4-6 ครั้ง ได้มีกลุ่มผู้ใช้บริการลาออกจากราชการ จำนวน 5 คน เสียชีวิต 1 คน จึงเหลือกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 52 คน ดังปรากฏในตารางที่ 1

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 จำนวนอาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย (30 กันยายน 2532)

ภาควิชา	จำนวน อาจารย์	ครูงาน/ศึกษาคอ ฝึกอบรม	คงเหลือ	กลุ่ม ตัวอย่าง	คงเหลือกลุ่ม ตัวอย่าง
กุมารเวชศาสตร์	23	2	21	8*	4
จักษุวิทยา	4	1	3	1	1
โสต ศอ นาสิก และลาริงซ์วิทยา	9	1	8	3	3
จิตเวชศาสตร์	9	1	8	3	3
พยาธิวิทยา	25	9	16	6	6
รังสีวิทยา	4	1	3	1	1
วิสัญญีวิทยา	6	1	5	2**	1
ศัลยศาสตร์	26	3	23	9	9
ศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ และกายภาพบำบัด	10	2	8	3	3
สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา	20	-	20	8***	7
อายุรศาสตร์	27	3	24	10	10
เวชศาสตร์ชุมชน	12	2	10	4	4
รวม	175	26	149	58	52

* ลาออกจากราชการ 3 คน เสียชีวิต 1 คน

** ลาออกจากราชการ 1 คน

*** ลาออกจากราชการ 1 คน

แนวเหตุผล

แนวเหตุผลของการวิจัยคือ อาจารย์มีความพึงพอใจและต้องการบริการข่าวสารทันสมัยในรูปแบบบริการสาระสังเขป หรือบทสรุปสารนิเทศใหม่ เฉพาะ เรื่องมากกว่าบริการถ่ายสำเนาสารบัญวารสารและสิ่งพิมพ์ใหม่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาจากหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับวิธีการให้บริการข่าวสารทันสมัย จากนั้น ได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลอันประกอบด้วย

1. แบบฟอร์มบันทึกการปฏิบัติงาน ได้แก่

1.1 แบบฟอร์มที่ 1 "แบบบันทึกความต้องการสารนิเทศ" (User Profile) ใช้สำหรับให้กลุ่มตัวอย่างแต่ละคนกรอก มีรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ นามสกุล ตำแหน่งทางวิชาการ ภาควิชา โทรศัพท์ หัวข้อเรื่อง (Topic) ที่ต้องการให้สืบค้นสารนิเทศ คำสำคัญ (Keywords) ของเรื่องที่ตรงกับความสนใจ ภาษาของเอกสารที่ต้องการ และชื่อวารสารวิชาการที่อาจารย์แต่ละคนต้องการให้จัดส่งสำเนาหน้าสารบัญไปให้ จำนวนไม่เกินคนละ 10 ชื่อเรื่อง โดยผู้วิจัยให้อาจารย์ตรวจสอบรายชื่อวารสารจาก บัญชีรายชื่อวารสารของฝ่ายหอสมุดวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ข้อมูลที่ได้จะเป็นแนวทาง ในการจัด ให้บริการข่าวสารทันสมัยแก่ผู้ใช้บริการต่อไป (ดูภาคผนวก ก)

1.2 แบบฟอร์มที่ 2 "แบบบันทึกรายชื่อวารสาร" ใช้สำหรับผู้วิจัยบันทึกรายชื่อวารสารวิชาการที่อาจารย์แต่ละคนระบุมาในแบบฟอร์มที่ 1 เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบวารสารวิชาการฉบับใหม่ที่มีชื่อเรื่องตรงกับความต้องการของอาจารย์แต่ละคน เพื่อจะได้จัดส่งสำเนาหน้าสารบัญวารสารไปให้ แบบบันทึกรายชื่อวารสาร มีรายละเอียดเกี่ยวกับ ชื่อวารสาร กำหนดออก ปีที่ ฉบับที่ ปีของวารสาร จำนวนหน้าสารบัญ ชื่ออาจารย์ที่ต้องการวารสาร ภาควิชา วันที่ส่งเอกสาร (ดูภาคผนวก ข)

1.3 แบบฟอร์มที่ 3 "บัตรบันทึกหัวเรื่อง MeSH" ใช้สำหรับบันทึกหัวเรื่อง * MeSH (Medical Subject Headings) ซึ่งได้จากการเปรียบเทียบหัวข้อเรื่องของอาจารย์แต่ละคนที่ระบุมาในแบบฟอร์มที่ 1 กับหัวเรื่องของ MeSH ใน Index Medicus เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสืบค้นสารนิเทศโดยระบบมือ โดยค้นสาระสังเขปหรือบทสรุปสารนิเทศใหม่เฉพาะเรื่องที่ปรากฏในบทความจากหนังสือ วารสาร เอกสารสิ่งพิมพ์ และไฮดทัศน์วัสดุ บัตรบันทึกหัวเรื่อง MeSH เป็นบัตรแข็งขนาด 5 x 7 นิ้ว มีรายละเอียดเกี่ยวกับหัวเรื่องของ MeSH หัวข้อเรื่อง คำสำคัญที่ผู้ใช้มีความสนใจในหัวเรื่องนั้น ชื่อ นามสกุล ภาควิชา และหมายเลขสมาชิกของอาจารย์แต่ละบัตรประกอบด้วยหัวเรื่อง MeSH เพียง 1 หัวเรื่อง (ดูภาคผนวก ค)

1.4 แบบฟอร์มที่ 4 "บัตรบันทึกหัวเรื่องหลักจาก** ครรชนีค้นคำ Xidex" ใช้สำหรับผู้วิจัยบันทึกหัวเรื่องหลัก (Major MeSH Heading) ซึ่งได้จากการเปรียบเทียบหัวข้อเรื่องของผู้ใช้แต่ละคนกับศัพท์หัวเรื่องที่ปรากฏในครรชนีค้นคำ Xidex แล้วแปลงหัวข้อเรื่องออกมาเป็นหัวเรื่องหลัก เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสืบค้นสารนิเทศโดยระบบคอมพิวเตอร์ในรูปแบบสาระสังเขปเฉพาะเรื่อง บัตรบันทึกหัวเรื่องหลักจากครรชนีค้นคำ Xidex เป็นบัตรขนาด 5 x 7 นิ้ว มีรายละเอียดเกี่ยวกับ หัวเรื่องหลัก หัวข้อเรื่อง และคำสำคัญ ที่ผู้ใช้ระบุ ชื่อ นามสกุล ภาควิชา

---

* MeSH (Medical Subject Headings) คือ หัวเรื่องทางการแพทย์และสาขาที่เกี่ยวข้อง จัดทำโดยหอสมุดแพทย์แห่งชาติ สหรัฐอเมริกา (National Library of Medicine) ประกอบด้วยหัวข้อเรื่องมากกว่า 8,000 หัวเรื่อง ใช้ในการทำครรชนีหัวเรื่องของ Index Medicus, Cumulated Index Medicus และ MEDLARS (Medical Literature Analysis and Retrieval System)

** ครรชนีค้นคำ Xidex ใช้เป็นคู่มือตรวจสอบหัวเรื่องหลัก (Major MeSH Heading) ที่รวบรวมใน MEDLINE CD-ROM ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1982 ถึงปัจจุบัน ครรชนีค้นคำ Xidex จะช่วยให้ผู้ใช้ทราบว่าเรื่องที่ต้องการนั้น ควรใช้หัวเรื่องหลัก (Major MeSH Heading) คำใดจึงจะเหมาะสมและครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการได้ อีกทั้งยังมีตัวเลขแสดงจำนวนบทความของหัวเรื่องหลัก (Major MeSH Heading) และหัวเรื่องย่อย (Subheading) ในแต่ละปีตัวเลขรวมนั้นช่วยให้ผู้ใช้ตัดสินใจได้ว่าจะค้นบทความในปีใดบ้าง เพื่อจะได้ข้อมูลพอดีกับความต้องการ ครรชนีค้นคำ Xidex รวบรวมและจัดทำโดยอาจารย์นายแพทย์สุชาติ สวัสดิ์สถาพร และคณะ แห่งคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

และหมายเลขสมาชิกของอาจารย์แต่ละคน แต่ละบัตรประกอบด้วย หัวเรื่องหลักเพียง 1 หัวเรื่อง (ดูภาคผนวก ง)

1.5 แบบฟอร์มที่ 5 "แบบแจงนับสารนิเทศที่จัดให้บริการของผู้ใช้แต่ละคน" สำหรับผู้วิจัย ใช้บันทึกการปฏิบัติงาน ในแต่ละครั้ง และใช้เป็นข้อมูล ในการรายงานผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วยข้อมูลต่อไปนี้

1. รายละเอียดส่วนตัวของอาจารย์ ได้แก่ ชื่อ นามสกุล ภาควิชา เบอร์โทรศัพท์ หมายเลขสมาชิก

2. หัวข้อเรื่องที่ต้องการให้สืบค้นสารนิเทศ

3. คำสำคัญของเรื่องที่ตรงกับความสนใจ

4. หัวเรื่องหลักจากควรรชนีค้นค่า Xidex

5. หัวเรื่องจาก MeSH ใน Index Medicus

6. จำนวนบทความของสารนิเทศที่สืบค้นโดยระบบคอมพิวเตอร์จาก

MEDLINE CD-ROM ในแต่ละครั้ง รวม 2 ครั้ง

7. จำนวนบทความของสารนิเทศที่สืบค้นโดยระบบมือ ในแต่ละครั้ง รวม 12 ครั้ง

8. จำนวนเรื่องและจำนวนหน้าของสารบัญชิ่งพิมพ์ใหม่ ที่ส่งให้ผู้ใช้ในแต่ละครั้งรวม 12 ครั้ง (ดูภาคผนวก จ)

2. แบบสอบถามทัศนคติ ความพึงพอใจ และความต้องการบริการข่าวสารทันสมัย ใช้ศึกษาเกี่ยวกับระดับทัศนคติ ความพึงพอใจ และความต้องการของอาจารย์ที่มีต่อบริการข่าวสารทันสมัยทั้ง 2 รูปแบบ คือ รูปแบบบริการถ่ายสำเนาสารบัญชิ่งวารสารและสิ่งพิมพ์ใหม่ และรูปแบบบริการสาระสังเขปหรือบทสรุปสารนิเทศใหม่เฉพาะเรื่อง หลังจากทำการทดลองจัดบริการสิ้นสุดลงแล้ว

ในการให้นำหนักค่าคะแนนของระดับทัศนคติ ความพึงพอใจ และความต้องการของอาจารย์ที่มีต่อบริการข่าวสารทันสมัยทั้ง 2 รูปแบบดังกล่าว ใช้มาตราประมาณค่า 5 ช่วงของลิเคอร์ต (Likert) ดังนี้ (Best, 1977)

เห็นด้วยระดับมากที่สุด หรือมีประโยชน์มากที่สุด	ให้	5 คะแนน
เห็นด้วยระดับมาก หรือมีประโยชน์มาก	ให้	4 คะแนน
เห็นด้วยระดับปานกลาง หรือมีประโยชน์ปานกลาง	ให้	3 คะแนน

เห็นด้วยระดับน้อย หรือมีประโยชน์น้อย	ให้	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วย หรือ ไม่มีประโยชน์เลย	ให้	1 คะแนน

คำถามในแบบสอบถามประกอบด้วย คำถามแบบปลายปิดที่ผู้วิจัยเสนอให้เลือก และ คำถามแบบปลายเปิดที่ผู้ตอบตอบได้โดยเสรี คำถามดังกล่าวแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับทัศนคติ และความพึงพอใจของอาจารย์ที่มีต่อบริการข่าวสารทันสมัยที่จัดให้บริการทั้ง 2 รูปแบบ เพื่อสนองวัตถุประสงค์ด้าน การสอน การผลิตงานทางวิชาการ และการบำบัดรักษา โดยมีคำถามเกี่ยวกับ

1.1 ความเหมาะสมของเนื้อหา ประกอบด้วยคำถาม 4 ข้อคือ ความสอดคล้องและตรงกับสาขาวิชาหรือเรื่องที่ต้องการ ความทันสมัยของสารนิเทศ ความครอบคลุมเนื้อเรื่องที่ต้องการ และปริมาณที่เหมาะสมกับความต้องการ

1.2 ประโยชน์ของรูปแบบการจัดบริการต่อการนำสารนิเทศไปใช้วัตถุประสงค์ที่ต้องการประกอบด้วยคำถาม 9 ข้อ คือ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในทันที ช่วยติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ ช่วยประหยัดเวลาในการค้นคว้าด้วยตนเอง ประหยัดเวลาในการอ่าน ช่วยกลั่นกรองสารนิเทศที่ตรงกับความต้องการ ช่วยแก้ปัญหาเฉพาะเรื่องได้ ก่อให้เกิดแนวความคิดใหม่ ช่วยให้ได้สารนิเทศที่เกี่ยวข้องกับความสนใจได้มากขึ้น และได้รับความรู้ใหม่

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการที่มีต่อบริการข่าวสารทันสมัยที่จัดให้บริการ ประกอบด้วยคำถาม 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับความต้องการที่มีต่อบริการข่าวสารทันสมัยที่จัดให้บริการมาใช้ในวัตถุประสงค์ด้านการสอน การผลิตงานทางวิชาการ และการบำบัดรักษา ประกอบด้วยคำถาม 5 ข้อคือ รูปแบบบริการสารนิเทศที่ต้องการ ความถี่ของระยะเวลาที่ต้องการให้ได้รับสารนิเทศ จำนวนชื่อเรื่องวารสารวิชาการที่ต้องการให้จัดส่งสำเนาหน้าสารบัญ ความต้องการสาระสังเขปหรือบทสรุปสารนิเทศใหม่เฉพาะเรื่องจากสิ่งพิมพ์และวัสดุต่าง ๆ และความต้องการอื่น ๆ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับความต้องการบริการข่าวสารทันสมัย และบริการสารนิเทศอื่น ๆ ในรูปแบบต่าง ๆ ที่ต้องการให้ฝ่ายหอสมุดฯ จัดบริการ ประกอบด้วยคำถาม 9 ข้อ คือ บริการแจ้งใบโฆษณาหนังสือ วารสารและบทวิเคราะห์วิจารณ์เฉพาะเรื่องของสำนักพิมพ์ การ

จัดทำจดหมายข่าวสารทศสมัยแจ้งสารนิเทศใหม่ของฝ่ายหอสมุดฯ แจกจ่ายไปยังภาควิชาต่าง ๆ การหมุนเวียนสำเนาหน้าสารบัญวารสารใหม่ที่ฝ่ายหอสมุดฯ บอกรับไปยังอาจารย์ภาควิชาต่าง ๆ ให้เป็นประจำทุกสัปดาห์ การจัดชั้นแสดงหนังสือ และวารสารที่เข้ามาใหม่ในฝ่ายหอสมุด วิทยาศาสตร์สุขภาพ การจัดนิทรรศการในหัวข้อ เรื่องที่น่าสนใจให้เป็นประจำทุกเดือน ความต้องการให้ห้องสมุดจัดส่งสำเนาเอกสารบทความที่ต้องการโดยคิดค่าบริการ ความต้องการให้มิ บริการข่าวสารทศสมัยโดยใช้สารนิเทศที่มีภายในสถาบัน ความต้องการให้บริการข่าวสารทศสมัย โดยใช้สารนิเทศที่มีทั้งภายในและภายนอกสถาบันและความต้องการอื่น ๆ (ดูภาคผนวก จ)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ชั้นเตรียมการ
2. ชั้นทดลอง
3. ชั้นประเมินผล

รายละเอียดของแต่ละขั้นตอน มีดังต่อไปนี้

1. ชั้นเตรียมการ ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. แจกแบบฟอร์มที่ 1 "แบบบันทึกความต้องการสารนิเทศ" (ภาคผนวก ก) แก่อาจารย์ที่เข้าร่วมในโครงการทดลองจำนวนทั้งสิ้น 58 คน โดยเริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2532 และกำหนดให้ส่งแบบบันทึกความต้องการสารนิเทศกลับคืนมาภายในวันที่ 31 สิงหาคม 2532 ปรากฏว่าผู้ใช้จำนวน 52 คน ระบุความต้องการสารนิเทศดังต่อไปนี้คือ หัวข้อเรื่องที่ตรงกับความสนใจ จำนวน 239 เรื่อง คำสำคัญ 864 คำศัพท์ ชื่อเรื่องวารสารที่ใช้บริการต้องการให้จัดส่งสำเนาหน้าสารบัญไปให้ จำนวน 148 ชื่อเรื่อง เป็นวารสารภาษาอังกฤษ จำนวน 138 ชื่อเรื่อง วารสารภาษาไทยจำนวน 10 ชื่อเรื่อง ภาษาที่ต้องการ ต้องการเฉพาะภาษาอังกฤษจำนวน 31 คน ต้องการทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษจำนวน 21 คน

2. นำข้อมูลที่ได้จากแบบฟอร์มที่ 1 "แบบบันทึกความต้องการสารนิเทศ"

จำแนกลงในแบบฟอร์มต่อไปนี้

2.1 แบบฟอร์มที่ 2 "แบบบันทึกรายชื่อวารสาร" โดยบันทึกชื่อวารสาร กำหนดออก ชื่ออาจารย์ที่ต้องการวารสาร ภาควิชาจัดเรียงตามลำดับชื่อวารสาร ข้อมูลดังกล่าว จะเป็นแนวทางสำหรับจัดส่งสำเนาหน้าสารบัญวารสาร ในแต่ละชื่อ เรื่องให้แก่ผู้ที่ต้องการ

2.2 แบบฟอร์มที่ 3 "บัตรบันทึกหัวข้อเรื่อง MeSH" โดยบันทึกหัวข้อเรื่อง และคำสำคัญในหัวข้อเรื่องนั้น และเปลี่ยนหัวข้อเรื่องในแต่ละเรื่องเป็นหัวเรื่องของ MeSH ได้ หัวเรื่อง MeSH จำนวน 252 หัวเรื่อง

หากผู้วิจัยมีปัญหาในการกำหนดหัวเรื่อง MeSH ก็จะปรึกษาแพทย์ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น ๆ เพื่อขอคำแนะนำการกำหนดหัวเรื่อง MeSH ให้สอดคล้องและตรงกับเนื้อหาของหัวข้อเรื่องที่ใช้ระบุมาให้

2.3 แบบฟอร์มที่ 4 "บัตรบันทึกหัวเรื่องหลักจากบรรณานุกรม Xidex" โดยบันทึกหัวข้อเรื่อง และคำสำคัญ และเปลี่ยนหัวข้อเรื่องเป็นหัวเรื่องหลัก โดยเปรียบเทียบหัวข้อเรื่องกับบรรณานุกรม Xidex ได้หัวเรื่องหลักจำนวน 252 หัวเรื่อง

หากผู้วิจัยมีปัญหาในการกำหนดหัวเรื่องหลักจากบรรณานุกรม Xidex ก็จะปรึกษาแพทย์ ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น ๆ เพื่อขอคำแนะนำในการกำหนดให้สอดคล้องและตรงกับเนื้อหาของหัวข้อเรื่องที่ใช้ระบุมาให้มากที่สุด

2.4 แบบฟอร์มที่ 5 "แบบแจ้งนิตสารนิเทศที่จัดให้บริการ" โดยบันทึกชื่อนามสกุล ภาควิชา เบอร์โทรศัพท์ หมายเลขสมาชิก หัวข้อเรื่อง คำสำคัญ หัวเรื่องหลัก จากบรรณานุกรม Xidex และหัวเรื่อง MeSH ซึ่งเป็นข้อมูลการปฏิบัติงานให้บริการข่าวสารทันสมัยแก่ผู้ใช้ทั้ง โดยระบบมือ และระบบคอมพิวเตอร์

2. ขั้นตอนการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. สืบค้นสารนิเทศใหม่ที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการ โดยวิธีต่อไปนี้

1.1 ระบบมือ สืบค้นสารนิเทศ 2 รูปแบบคือ

1.1.1 สารบัญวารสารและสิ่งพิมพ์ใหม่

สารบัญวารสารใหม่ มีขั้นตอนการดำเนินงานต่อไปนี้

1. รวบรวมวารสารใหม่จากหน่วยวารสารทันทีที่

ฝ่ายหอสมุดฯ ได้รับ

2. ใช้ข้อมูล ในแบบฟอร์มที่ 2 "แบบบันทึกรายชื่อวารสาร"

ตรวจสอบชื่อวารสาร ใหม่ที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้แต่ละคน

3. ถ่ายสำเนาหน้าสารบัญวารสารใหม่ที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ ในจำนวนที่เท่ากับจำนวนผู้ใช้ที่ระบุความต้องการ

4. บันทึกข้อมูล ในแบบฟอร์มที่ 2 "แบบบันทึกรายชื่อวารสาร" โดยบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับ วารสารปีที่ ฉบับที่ ปีของวารสาร จำนวนหน้าสารบัญวารสารที่ส่งให้ผู้ใช้แต่ละคน และวัน เดือน ปีที่ส่งเอกสาร

สารบัญสิ่งพิมพ์ใหม่ มีขั้นตอนการดำเนินงานต่อไปนี้

1. รวบรวมสิ่งพิมพ์ใหม่ ได้แก่ หนังสือ และรายงานการวิจัย จากหน่วยพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดทุกครั้งที่ได้รับสิ่งพิมพ์ใหม่

2. ใช้ "บัตรบันทึกหัวเรื่อง MeSH" เป็นเครื่องมือในการคัดเลือกสิ่งพิมพ์ใหม่เฉพาะเรื่องที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้แต่ละคน โดยใช้หัวเรื่อง MeSH และคำสำคัญของแต่ละหัวข้อเรื่อง เปรียบเทียบกับชื่อเรื่อง และสารบัญของสิ่งพิมพ์ใหม่ แล้วถ่ายสำเนาหน้าสารบัญของสิ่งพิมพ์นั้นไว้

3. บันทึกจำนวนเรื่อง/หน้าลงในแบบฟอร์มที่ 5 "แบบแจ้งนิตสารนิเทศที่จัด ให้บริการของผู้ใช้แต่ละคน"

1.1.2 สารระสังเขป หรือบทสรุปสารนิเทศใหม่เฉพาะเรื่องที่ปรากฏในบทความจาก วารสาร เอกสารสิ่งพิมพ์ และ ไลศทัศน์วัสดุ มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้คือ

1. รวบรวมสิ่งพิมพ์ใหม่ประเภท เอกสารสิ่งพิมพ์ จากหน่วยพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด วารสารวิชาการรวมทั้งวารสารสารระสังเขปจากหน่วยวารสาร และ ไลศทัศน์วัสดุ ใหม่จากหน่วย ไลศทัศน์วัสดุ

2. การสืบค้นสารนิเทศใหม่ใช้ "บัตรบันทึกหัวเรื่อง MeSH" เป็นเครื่องมือในการสืบค้นสารนิเทศ โดยใช้หัวเรื่อง MeSH และคำสำคัญของแต่ละหัวข้อเรื่อง นำมาเปรียบเทียบกับชื่อเรื่อง คำสำคัญที่ระบุมาให้ในบทความจาก วารสารวิชาการ วารสารสารระสังเขป เอกสารสิ่งพิมพ์ และ ไลศทัศน์วัสดุ เรื่องนั้น ๆ หากคำดังกล่าวมีความสอดคล้องและตรงกันก็ถ่ายสำเนาสารระสังเขปหรือบทสรุปสารนิเทศใหม่เฉพาะเรื่องนั้นไว้ นำมาเปรียบเทียบกับชื่อเรื่อง คำสำคัญที่ระบุมาให้บรรณารักษ์ช่วยค้นบทความหรือเรื่องจาก วารสารวิชาการ วารสารสารระสังเขป เอกสารสิ่งพิมพ์ และ ไลศทัศน์วัสดุ เรื่องนั้น ๆ หากคำดังกล่าวมีความสอดคล้องและตรงกันก็ถ่ายสำเนาสารระสังเขปหรือบทสรุปสารนิเทศใหม่เฉพาะเรื่องนั้นไว้

อนึ่ง ในช่วงเวลาที่ดำเนินการทดลองนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ "บัตรบันทึกหัวเรื่อง MeSH" ตรวจสอบชื่อเรื่อง หรือคำสำคัญที่ระบุมาให้ในบทความจากเอกสารสิ่งพิมพ์ และไลศทัศน์วัสดุเรื่องนั้น ๆ ปรากฏว่า ไม่พบหัวข้อเรื่องและคำสำคัญที่ผู้ใช้ระบุความต้องการมา

3. บันทึกจำนวนสาระสังเขปหรือบทสรุปสารนิเทศใหม่เฉพาะเรื่องที่รวบรวมได้ในแต่ละครั้งลงในแบบฟอร์มที่ 5 "แบบแจ้งนับสารนิเทศที่จัดให้บริการของผู้ใช้แต่ละคน" และจัดส่งให้แก่ผู้ใช้ในการสืบค้นสารนิเทศโดยระบบมือ ผู้วิจัยเริ่มโครงการทดลองให้บริการตั้งแต่เดือนตุลาคม 2532 - เดือนมีนาคม 2533 จัดส่งสารนิเทศให้ผู้ใช้บริการ 2 สัปดาห์ต่อครั้ง รวมจำนวนที่ให้บริการ 12 ครั้ง

1.2 ระบบคอมพิวเตอร์

การสืบค้นสารนิเทศใหม่ที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการโดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์ มีขั้นตอนดังนี้คือ

1. ใช้ "บัตรบันทึกหัวเรื่องหลัก" เป็นเครื่องมือในการสืบค้นสารนิเทศ โดยใช้หัวเรื่องหลักและคำสำคัญเป็นคำค้นเรื่องที่ผู้ใช้บริการต้องการจาก MEDLINE CD-ROM
2. บันทึกสารนิเทศที่สืบค้นได้ลงในแผ่นดิสเก็ตต์ของผู้ใช้บริการ โดยไม่จำกัดจำนวนรายการสารนิเทศที่สืบค้นได้ในแต่ละหัวข้อเรื่อง
3. บันทึกจำนวนบทความที่สืบค้นได้ในแต่ละครั้งลงในแบบฟอร์มที่ 5 "แบบแจ้งนับสารนิเทศที่จัดให้บริการของผู้ใช้แต่ละคน"

ในการให้บริการข่าวสารทันสมัยโดยระบบคอมพิวเตอร์นั้น ผู้วิจัยเริ่มโครงการทดลองในเดือนตุลาคม 2532 - เดือนมีนาคม 2533 โดยสืบค้นสารนิเทศใหม่จาก MEDLINE CD-ROM ได้เพียง 2 ครั้งเท่านั้น ทั้งนี้เพราะบริษัทตัวแทนจำหน่าย MEDLINE CD-ROM ที่ฝ่ายหอสมุดวิทยาศาสตร์สุขภาพเป็นสมาชิกอยู่ ส่ง MEDLINE CD-ROM ข้อมูลใหม่มาให้ 3 เดือนต่อ 1 แผ่น กล่าวคือ

ครั้งที่ 1 สืบค้นจากแผ่น MEDLINE CD-ROM เดือนมกราคม - เดือนกันยายน 2532 ซึ่งออกมาเป็นแผ่นที่ 3 ของปี 2532

ครั้งที่ 2 สืบค้นจากแผ่น MEDLINE CD-ROM เดือนมกราคม - เดือนธันวาคม 2532 ซึ่งออกมาเป็นแผ่นที่ 4 ของปี 2532

2. จัดส่งสารนิเทศที่สืบค้นได้ทั้ง โดยระบบมือและระบบคอมพิวเตอร์แก่ผู้ใช้ตามกำหนด 2 สัปดาห์ต่อครั้ง เป็นระยะเวลา 6 เดือนติดต่อกัน โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2532 ถึง 30 มีนาคม 2533 รวมการจัดส่งสารนิเทศให้ผู้ใช้ทั้งสิ้น 12 ครั้ง

สำหรับสารนิเทศที่สืบค้นได้โดยระบบคอมพิวเตอร์จากแผ่น MEDLINE CD-ROM เดือนมกราคม - เดือนกันยายน 2532 นั้น ตรงกับการจัดส่งสารนิเทศให้ผู้ใช้ครั้งที่ 1 ในเดือนตุลาคม 2532 และสารนิเทศที่สืบค้นได้จาก MEDLINE CD-ROM เดือนมกราคม - เดือนธันวาคม 2532 ตรงกับการจัดส่งสารนิเทศให้ผู้ใช้ครั้งที่ 7 ในเดือนมกราคม 2533 รวมการจัดส่งสารนิเทศที่ค้นจากคอมพิวเตอร์ 2 ครั้ง จำนวน 12,900 บทความ

3. ขั้นประเมินผล ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ส่งแบบสอบถามทัศนคติ ความพึงพอใจ และความต้องการบริการข่าวสารทันสมัย (ภาคผนวก ฉ) ให้แก่อาจารย์ที่เป็นสมาชิกรับบริการ จำนวน 52 คน โดยส่งแบบสอบถามให้ผู้ใช้บริการในวันที่ 30 มีนาคม 2533 และรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเองในวันที่ 30 เมษายน 2533 ได้แบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด 52 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 รวมระยะเวลาที่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดโครงการทดลองเป็นระยะเวลา 9 เดือน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- นำข้อมูลที่ได้จากแบบฟอร์มบันทึกการปฏิบัติงาน ได้แก่ "แบบบันทึกความต้องการสารนิเทศ" และ "แบบแจ้งนับสารนิเทศที่จัดให้บริการของผู้ใช้แต่ละคน" ข้อมูลที่ได้จากแบบฟอร์มดังกล่าว นำเสนอ ในรูปบรรยายประกอบตาราง
- นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทัศนคติ ความพึงพอใจ และความต้องการบริการข่าวสารทันสมัย มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวิเคราะห์หาระดับทัศนคติ และความพึงพอใจของอาจารย์ที่มีต่อบริการข่าวสารทันสมัยที่จัดให้บริการทั้ง 2 รูปแบบ และความต้องการที่มีต่อบริการข่าวสารทันสมัยที่จัดให้บริการ ทดสอบแนวเหตุผลเกี่ยวกับความพึงพอใจ และความต้องการของอาจารย์ที่มีต่อรูปแบบบริการถ่ายสำเนาสารบัญวารสารและสิ่งพิมพ์

ใหม่ และรูปแบบบริการสาระสังเขปหรือบทสรุปสารนิเทศใหม่เฉพาะเรื่อง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติด้านสังคมศาสตร์ (SPSS)

3. การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของแต่ละข้อคำถาม นำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลผล ดังนี้ (Best, 1940)

เห็นด้วยระดับมากที่สุด หรือมีประโยชน์มากที่สุด	ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.51-5.00 (มส)
เห็นด้วยระดับมาก หรือมีประโยชน์มาก	ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.51-4.50 (ม)
เห็นด้วยระดับปานกลาง หรือมีประโยชน์ปานกลาง	ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.51-3.50 (ป)
เห็นด้วยระดับน้อย หรือมีประโยชน์น้อย	ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.51-2.50 (น)
ไม่เห็นด้วย หรือ ไม่มีประโยชน์เลย	ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00-1.50 (มป)

4. เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในรูปบรรยายประกอบตาราง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย